

Открыть читальнъ въ Курбцахъ и хоръ селянскій въ Денисовъ.

День 4 л. жовтня бувъ справдешнимъ пра-
зникомъ народнымъ въ селѣ Курбвцяхъ, терно-
польского повѣту; тутъ бо обходжено торжествено
открытие читальни, основанои господарями Куро-
вець и заходомъ ихъ приходника Вп. о. А. Че-
мерыньского зъ Воробіївки. Посля службы божої
за Є. В. Цѣсаря пристроили громадяне вѣнцями,
цвѣтами и канделябрами простору салю школину,
а фронтову стѣну украшено портретомъ Найасн.
Монарха. По годинѣ 4-ой зъ полудня почали
ли зѣздитись и сходитись запрошениій го-
стѣ и сусѣды. Прибуло кольканайцять учителївъ
и священикѡвъ зъ околицѣ и подальшихъ сѣлъ,
селяне зъ Глубочка вел., Воробіївки, Городища и
и. и вразъ съ мѣсцевыми селянами заповнили
салю школину, а зъ Денисова наспѣвъ о. І. Ви-
тошинський съ славнозвѣстнымъ хоромъ селян-
скимъ. Тернопольска філія „Просвѣты“ выслала
четырохъ делегатовъ цп. Од. Барвіньского, Ю.

четырохъ делегатовъ ии. Ол. Шарыпского, Гецюва, А. Чичкевича и о. И. Левицкого, которыхъ комитетъ повитавъ хлѣбомъ-солью при входѣ до читальни. По 5-ой годинѣ открывъ о. Чемерынській зборы отпovѣдною промовою, въ ко-трой поднѣсь, що громада Куровецка такъ якъ була одною зъ найпершихъ на Подолю, що за-вела у себе тверезость и школу, та дойшла до ладу и добробыту, такъ теперь иде попереду дру-гихъ, основуючи у себе читальню. Оттакъ зао-хотивъ присутныхъ сусѣдовъ, щобъ пойшли за примѣромъ Куровець, я виѣсь окликъ на честь Е. В. Цѣсаря, съ котрого имянинами злучилось на-родне торжество. Хоръ Денисовскій отпovѣдавъ Єго Величеству прегарне „Многая лѣта“, а от-такъ проф. Ол. Барвѣнській выложивъ зображенія въ довшой промовѣ цѣль читальни и показавъ на примѣрахъ, якъ то інші народы двигаются вла-сными силами до гаразду. Пoсля того выбрано-выдѣль, до котрого вйшли о. А. Чемерынський, яко голова, и Куровецкій господаръ Кондратъ Чор-ный, яко заступникъ головы, Филемонъ Чорный, яко касіеръ, Олекса Букшований яко секретарь, Яцко Лысый яко бібліотекарь, а Кондратъ Ре-меза и Семко Бенцаль яко заступники. Проф. Ол. Барвѣнській промовивъ ще коротко до выдѣловыхъ и указавъ, якій на нихъ тяжить важкій обовя-зокъ та якъ они мають дбати, щобъ ихъ читальня могла розвиватись и сусѣды брали собѣ за при-мѣръ, по чѣмъ закрыто зборы. До читальни впи-салось до 40 членовъ, а выдѣль предплативъ „Дѣло“, „Батьковщину“, „Науку“ и „Зеркало“ и вписавъ читальню въ члены тов. „Просвѣты“. На читальню бтступивъ одинъ зъ господарбъ Куровецкихъ простору комнатау въ своїй хатѣ.

О годинѣ 7-ой разпочався въ сали школьній вечеръ музикально-деклямаційный, который зробивъ якъ найкрасше враженіе на зобранихъ. Денисівскій хоръ отсыпавъ справдѣ артистично И м нъ народныи; Подорожныи, Красна Зоре и П послухай гласъ муз. Лавровскаго; Ще не вмерла Украина и Пѣснь прощальну муз. Вербицкого; Верховина муз. Сантпера и Поранокъ муз. Бекера. Всѣ гостѣ, такъ селяне, якъ и интелигенція не могли налюбуватись чудовыимъ спѣвомъ Денисівскаго хору, а гдеякій пѣснѣ мусѣли бути на неустаюче домаганье повторенїй. Честь и слава такому священикови и такой громадѣ! До рѣжнородности вечера причинивсь учитель п. Б-ей, который съ сестрою отсыпавъ колька гарныхъ композицій сольовыхъ и дуетовъ Вербицкого, Лисенка и Лавровскаго, п. Ч-скій выголосивъ отповѣдну до слuchaю деклямацію И. Гушалевича „Голосъ зъ могилы“, а проф. Ол. Бар-

вънській розказавъ житє Т. Шевченка и выказавъ его превелике значеніе для нась яко патріота и громадянина. Пóсля прощального слова о. Чемерынського отбулась вечера, при котрой ишли сердечній размовы и поговорки про всѣлякі наші справы и посыпались тоасты. Тутъ позналисъмо колькохъ способныхъ и дотепныхъ бесѣдниковъ, якъ Олексу Вареницю зъ Денисова, Антонія Пасевича зъ Городища, Ивана Марцюка зъ Воробіївки и пр. Куро́вецький громадяне отспѣвали безъ нотъ „Многая лѣта“, „Миръ вамъ братя“ и колька іншихъ пѣсень и тымъ показали, що й у нихъ мбгбы завестися хоральний спѣвъ нотный. Куро́вецький народный празникъ показавъ всѣмъ присутнімъ зъ інтелигенціи, сколько то способностей и талантovъ крылеся мѣжъ нашимъ народомъ и переконавъ неодного, що идучи тою дорою широю працѣ надъ просвѣтою и освѣдомленіемъ народу добьемся красшои долї. Весь збръ розбійшовся позною порою домбъ, лишивши пособъ милу споминку въ тямцѣ кождого. Дай Боже, щобъ Куро́вецька читальня розвивалась, дойшла до найкрасшого роззвѣту и стала огнищемъ, зъ

которого засіде нове свѣтло и разбудить до нового
житя сонливе Подолье, та щобъ намъ довелось
сповѣщати нашихъ читателей про закладини но-
выхъ читаленъ въ нашихъ сторонахъ.

Подолянинъ.

Соймъ краевый.

XVIII. засѣданіе дня I (13) жовтня 1883.

Зъ отчутаныхъ петицій цѣкавѣйши: Громада Солонка вноситъ жалобу на учителя Фицовскаго. О. Гос. Пелехъ, гр. к. катихитъ въ Ярославѣ о запомогу. Гром. Рожджаловичъ о запомогу на внутрѣшне устроеніе церкви. Гром. Бѣлоголовы, пов. золочѣвскаго, Жукотынъ, пов. коломыйскаго и Малеховъ пов. львовскаго о запомогу по поводу граду и повѣни. Сянцкій выдѣлъ повѣт. о выданье уставы о комасаціи грунтovъ. Ясельска рада повѣт. о змѣну пляну наукъ въ семинаряхъ учительскихъ въ той способъ, щобы науку о господарствѣ рѣльничомъ выкладано обширнѣйше. П. Антоневичъ поручивъ, щобы петицію громады Солонки, яко наглу, комисія школьнa зреферувала якъ найскорше.

Зъ порядку дневного п. Плавицкій мотивувавъ свое внесенье, щобы правительство все завѣдомило выдѣлъ краевый о спорѣ о галицкїй границѣ. Внесенье тое передано комиссіи правничой. — П. Лясоцкій мотивувавъ свое внесение о змѣнѣ §. 64 уставы громадской, щобы власти автономичній мали лучше сформуловану власть на схвай маѣверзациї въ громадахъ.

на случай мальверзаций въ громадахъ.

Опосля п. Скшиньскій въ имени комисії горничої здававъ справу зъ цециціи краевого товариства для опѣки и розвою горнищтва и промыслу нафтового въ Галичинѣ. Комисія горнича поставила таке внесенье: „1. Взываєся правительство, щобы постаралося о подвысшенье цла на заграничну сырьу нафту въ загалѣ, и щобы цло отъ сырой нафты румунськои зробвало съ цломъ отъ сыровцѣвъ зъ іншихъ державъ. 2. Соймъ поновляє резолюціи зъ 1880, 1881 и 1882 рр. и взыває правительство, щобы увольнило копальнї нафты отъ податковъ на 10 лѣтъ або бодай зробвало що до податку копальнї нафтovї съ всякими іншими податками посля загального закона горничого, а именно, щобы знесло податокъ розбочовий а заорницце спо ондаткою єстъ

токъ заробковый, а заогушило его оплатою отъ просторони, а податокъ доходовый установило въ такомъ отношеню, щобы предпріемства нафтовий могли розвиватися". Комисарь правительственный, совѣтникъ скарбу Дуньчевскій заявивъ, що правительство пильно студіє справу взозу румунської и россійской нафты, але не може нѣчого зробити безъ порозумѣння съ правительствомъ угорскимъ. Потому п. Горайскій вичислявъ причини упадку промыслу нафтового въ Галичинѣ. Низьке цло на сырөвець румунській, черезъ що нафта румунська есть дешевшою якъ галицка, и высокій податки — суть причиною, що значна часть нафтярбъ мусѣла занехати роботы и розпустити 4000 роботниковъ. Бесѣдникъ поперъ отже горячо внесенье комисіи и соймъ принялъ его одноголосно. — П. Скшиньскій реферувавъ другу резолюцію комисії градичої, щобы степень

другу резолюцію комісії горничої, щоби степень тягару гатункового дестилятовъ олѣївъ земнихъ, вольныхъ отъ податківъ, знижити зъ 870 на 850 степенівъ. Мимо того, що комисаръ спротивився той резолюції, соймъ ухваливъ єи одноголосно. Рѣвножь ухваливъ соймъ третю резолюцію п. Охримовича, щоби всѣ уряды цловій розслѣджували степень зачальності кождої нафти, яка входить въ границѣ австрійскій, и щоби пеѣтповоїна нафта не могла бути ввозена до Австрії.

П. Петрушкій реферувавъ дальше верифікації виборовъ. Видѣлъ кр. предложивъ узнать виборы п. Болесл. Розвадовскаго зъ Теребовлѣ и о. Ник. Сѣчинськаго зъ Гусятына важними. Противъ вибору обохъ тихъ пословъ внесено протести, але видѣлъ кр. по розглядѣ закидовъ не мігъ узнать ихъ важности. Въ протестѣ иротивъ вибору о. Сѣчинськаго було поднесено, що о. Сѣчинській не мавъ потрѣбної квалифікації на посла, що позыскавъ виборцівъ агитацією ненавистіи противъ посѣдаючої кляси, що обѣцювавъ имъ „лѣсы и насовиска“ и що на перекупства виборцівъ дѣставъ зъ „Народного Дому“ 2000 зл.

П. Романчукъ забравъ голосъ и промовивъ: „Въ виду того, что выдѣлъ кр. предкладае узнати выборъ о. Сѣчиньского важнымъ, булобъ властиво злишнимъ зъ нашей стороны выкликувати дебату. Але намъ Русинамъ вже зъ-давна грожено, що при случаю верификациії сего выбору покажутся рѣчи, що кинуть особливое свѣтло на агитацію Русиновъ. Выдѣлъ кр. справдѣ узnavъ отвѣтнымъ въ своїмъ справозданю вказати на рускій маневры выборчій. Я мушу на те отповѣсти. О такой нелегальной агитації чую першій разъ. Отъ кого властиво она мала выходити? Русиновъ прецѣ въ цѣломъ краю, якъ се загально звѣстно, держать подъ строгимъ надзоромъ. Урядники чинятъ все можливе, щобы поддержати всяку агитацію руску, а прихильности для Русиновъ чей же имъ нѣкто не закине. Свѧщенство такожъ стоитъ зъ далека отъ агитаціи, бо ихъ политичній власти строго надзоруютъ; жандармы у насъ навѣть до церкви ихаются, щобы пересвѣдчитися, чи рускій священники зъ проповѣдницѣ не конспирируютъ! Народъ рускій въ загалѣ убогій, не есть въ силѣ розвенути

широкой коштовной агитації. Колибъ я говоривъ не на серіо, то я оказавбы: „Дай Боже, щобъ мы давали грошъ!“ — бо се свѣдчилобы, що Русины мають грошъ. „Домъ Народный“ есть институцію публичною и мусить складати рахунки. Мушу отже противъ высказу выдѣлу краевого, що Русины допускали недозволеныхъ агитаций, рѣшучо запротестувати. Цѣле предста- вленье служитъ лишь на тое, щобы загально звѣстнй дѣлання партіи польской, котра має силу до найрѣжнѣйшихъ средствъ агитаційныхъ, по можности ослабити. Приглянемось лишь уважно выбори о. Сѣчиньского. Ксли рускій выборцъ зобралися на подврорю дому о. Сѣчиньского, щобы обговорити предстоячій выборъ, то власть той зборъ заказала, яко противу законный. Правыборы въ Конычинцахъ, заповѣдженій правит. комисаремъ на 9 годину рано, зволѣкано ажъ до полудня. А гдѣжь отбулися тѣ правыборы? Не въ домѣ раднѣмъ, але въ домѣ одного Поляка выборця, у котрого замешкавъ комисарь. До правыборовъ навѣть не були допущеній многій правыборцѣ. А якъ бувъ переведеній самъ выборъ до сойму, се можна познати зъ справоздань и протестопъ, який тутъ отчитувано. Безпримѣрній сцены дѣялись при выборахъ зъ курій громадъ сельскихъ.

Маршалокъ. Прошу бесѣдника, щобы держався предмету порядку дневного и говоривт

лишь о выборѣ зѣ округа гусатынського.

П. Романчукъ. Я не отходжу отъ предмету, а лишь вказую на факты стоячї въ звязи съ тымъ выборомъ. Я хочу лишь показати, съ якою скрупультностею тутъ розсмотрють выборы рускихъ пословъ и не страхаются навѣть ложной интерпретаціи законовъ, коли иде о скасованье руского мандату. А прецѣ се дуже неполитично и погляньте, мои панове, тамъ, где рѣвножъ спорятъ двѣ народности, чи знайдете подобну нетolerанцію? Навѣть Словенцѣ не уневажнили выборовъ опозиційныхъ пословъ, — така умѣренность и вамъ бы здалася.

Гр. Голеевскій заявилъ, что Русины
справдѣ допускалися нелегальныхъ агитаций; всѣ
судовыи урядники были по сторонѣ Русиновъ и по-
магали имъ въ агитацияхъ.

Намѣстникъ. Тутъ и. Романчукъ под-
нѣсь жалобы на правительственныехъ урядниковъ
Я заявляю отже, что правительство готове такихъ
жалобъ доходить и урядниковъ строго укарати.
Але мусить маги докладно, правдивий факты.

П. Антоневичъ. Съ правдивою пріятностею я тутъ выслушавъ словъ п. намѣстника и надѣюсь, что онъ собѣ свою обѣцянку небавомъ пригадає. Мушу его увагу звернути, что мы тутъ вже доволѣ навели фактовъ, котрй вымagaютъ слѣдства. Мы навели незаконну интервенцію жандармовъ при всѣхъ выборахъ, особливо при выборѣ въ Судовой-Вишни и въ Богородчанахъ; мы выказали нелегальное поступованье старостовъ зѣ Станиславова и Богородчанъ, котрй незаконными средствами казали себе выбирати. Теперь даже гр. Голевскій, что и суд. урядники всюда допускались нелегальныхъ агитаций, — отже мало ще для правительства матеріялу? Коли его ще за мало, мы наведемъ новій. Намъ иде о разслѣдженіе правды. Не лишъ поодинокій Поляки, але власти выступаютъ противъ насъ. Выдѣль краевый н. пр. при верификациіи выбору Искрицкого перевернувъ право горы ногами. Въ одномъ зѣ протестовъ было подано, что староста замкнувъ до арешту шесть русскихъ

що староста замкнувъ до аресту шесть рускихъ
выборцѣвъ, але такой рѣчи не выходятъ зъ вы-
дѣлу кр. на яву, натомѣсть урядникъ выдѣлу,
инспирированый выдѣломъ, пересылае до вѣденъскаго
бюра кореспонденційного тенденцій и фалшивы
донесеня о Русинахъ. (Маршалокъ взывае бе-
сѣдника до предмету.) П. Антоневичъ. Щобы
мы отже могли боронитися передъ обжалованиями,
вношу, хочь ту иде о выборѣ моего товариша, от-
ложити затвердженье выбору о. Сѣчинъскаго, що-
бы правительство могло розолѣдиги, чи мнимй
незаконнїй агитациї дѣялися, чи вѣ.

Внесенье п. Антоневича упало и выборъ о Сѣнаторскаго соймѣ назначалъ важныи

важнымъ.

Закимъ подамо повне справозданье зъ XIX засѣдання нынѣ подаємъ результатъ выбору 6 членовъ выдѣлу краевого на 6 лѣтъ. Выбрали: 1) Октавъ Петрускій (зъ куріи бóльшихъ посѣлостей), 2) дръ Фр. Смолька (зъ куріи мѣстъ и комнатъ торг.-промышл.); 3) Валерій Подлевскій (зъ куріи селъ; рускій послы не голосували); 4) гр. Володисл. Баденѣ, 5) дръ Іосифъ Верещинський и 6) дръ Гошардъ (всѣ три зъ цѣлою нала-ты). Заступниками выбраній: гр. Сципіо, Рыбickий, Тад. Лянге, дръ Ромеръ, Титъ Сънгалевичъ и Меч. Онишкевичъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорська Монархія

(*Найвысша палата обрахунковая*) юде буде посля донесень вѣденьскихъ газетъ съ новынгъ 1884 р. зреформована а при той случайности надутъ въ складѣ еи персоналю важній змѣнѣ. Прередовсѣмъ задумало правительство Гдзакихъ не перенести „въ стань спочинку“ а наслѣдкомъ тонеры зъ гремів самой палаты а зъ другомъ стогти иокликаній зъ рѣжныхъ урядовъ контрольныхъ и рахунковыхъ. Кроме того зайде ще въ составѣ сада вице-президента а число урядниковъ не омного збѣльшится. Збѣльшенье числа урядниковъ наступить головно для того, що посля нового статута организаційного прибудутъ найвышэйшой палатѣ обрахунковой новыя агенды якъ пр. веды ные головной книги рахунковой державы. На псаду вице-президента призначеный шефъ секціи Фельнеръ. — Згадана реформа не буде совсѣмъ дотыкати административныхъ и контрольныхъ департаментовъ.

(Сойми провинціональний въ Долитавії) скликаний сего року на осінну сесію, мають бути десь звѣстно, незадовго закритій и тому то видно всюдь великій поспіхъ съ якимъ стараються позмагати важнѣйший дѣла. Соймъ каринтскій закрию вже въ четверъ минувшого тижня а поспѣдовъ ми выборчои, котру залагоджено въ той способъ, що признано право голосу оплачуючимъ 5 зр. а. в. податку. Потребу розширення права выборчого отчуvalа тамъ якъ здається єдинодушно цѣлк презентація, бо при ухваленю дотычної нової реформы выборчои зysкає право выбору 12.000 людій а стратить его близько 600. — Соймъ вищої Австрії займається въ поспѣднихъ часахъ справою ограничення суїружество. Дотычноше сене поставило сторонництво клерикальне, большість сеймова однакожъ посолала его до коша. — Въ соймъ краинському ухвалено резолюцію, котра жиє обниження належностей при стяганю податковъ, котрій въ поспѣдніомъ роцѣ взросли до сумы 49.000. Въ соймъ моравскому були на порядку днівніомъ поспѣднихъ засѣдань може не такъ важливій справи, але за то сконцентрована тамъ вся праця въ комісіяхъ. Въ четверъ держала именно свое засѣданье комісія для реформы краївської ординациї выборчої. Референтъ дръ Веберъ предложивъ, щоби съувзглядненiemъ оцѣнку податкового по- большити загальнє число виборцівъ о одну третину а така змѣна ординації буде по его думцѣ зовсімъ отповѣдна. Дръ Веберъ противный засѣданю оцѣнку податкового на 5 зр., бо черезъ то було бы нарушено теперѣшнє право виборче въ именно тихъ виборцівъ, котрій платять високі податки. Реформа виборча може бути по думцѣ референта переведена лишь постепенно. — Кромѣ того має бути внесена въ соймъ моравскому одна резолюція принципіального значення; а именно резолюція, взываюча правительство до предложенія проекту закона, посля котрого право верифікації виборовъ будобы отняте тѣламъ реірезентації нымъ а переказане спеціальнимъ судамъ.

(Цертификаты для выходцев) переселяющихся до краевъ угорской короны мають быть носить на новѣйшаго рескрипту министерства внутрѣшнихъ сиравъ, стилизований въ той способъ, что дотычный выходецъ уважаеся вылученнымъ изъ звязи австрійской державы. Згаданый рескриптъ выданый по поводу лучившагося запытаия, закоммуниковало австрійское министерство внутрѣшнихъ сиравъ яко директиву воимъ поддѣлающими щьстництвамъ.

(Высша палата угорскаго сойму) выбрали
дня 11 л. жовтня членовъ спольныхъ делегаций.
Дебата надъ резолюцією въ справѣ хорватской
ухваленою вже якъ звѣстно палатою послѣ
ропочалася въ палатѣ послѣднѣхъ дня 12 л. жовтня.
Противъ предложенія Тиссы выступиша баронъ
Беля Липтай, котрый въ довшой бесѣдѣ стараю
выказати, что правительство будучи виновнико
въ той справѣ, повинно само отповѣдати за не-
властиве поступованье и не повинно заслонять
тисся аprobатою власти законодавчою. По замѣткѣ
президента палаты Сегени, котрый отциравъ твер-
дженіе Липтая, будьтобы палата высша не засы-
новлялася зрею надъ предложеніями правитель-
ства, забравъ голосъ въ оборонѣ своего предложенія
президентъ министровъ Тисса и сказавъ, що наль-
сею справою ведеся дискусія вже отъ колькохъ
недель въ публицистицѣ, а въ виду того могъ
вже собѣ кождый членъ власти законодавчою вы-
робити судъ. Кождому членовиѣ законодавчою
вольно не похваляти поступованія правительства —
говоритъ дальше Тисса — а правительство въ
евоїи стороны має обовязокъ выступати съ тѣ-
кимъ предложеніемъ. Непринятіе предложенія му-
сѣлобы потягнути за собою уступленіе прави-
тельства, якъ довго однакожъ правительство во-
стратить довѣрія у короны або у обохъ палатъ,
такъ довго лишится оно на своїмъ становищѣ.
Гр. Антонъ Сечень предложивъ опосля, щоби
палата старалася ѿ справу якъ найскорше мож-
годити и заявивъ, що буде голосувати за резолю-
цією, бо думає, що въ той спосібъ найлучше
дастися осягнути замѣренна цѣль. Посля гданихъ
полемичныхъ замѣтокъ бар. Липтай говоривъ гр.
Іванъ Цикари за внесеніемъ правительства, ко-
tre збстало прійнятіе. Баронъ Липтай хотѣвъ що
внести гдяжки стилистичній поправки, въ виду то-
го однакожъ, що вже запала ухвала, президентъ
палаты не допускавъ поправокъ. Позаякъ такожъ

способомъ власть легионативна доповнила всѣхъ формальностей, котрой по думцѣ Тиссы були по требѣ до подгождженія справы хорвато-угорскаго конфликту, то сподѣваются що ще сего тыждня будуть славніи вывѣски хорватскій поздѣйманіи.

(На засѣданію ческого выѣзду краевого) отбутомъ дnia 10 л. с. м. отбувалася нарады надѣ реформою ординациіи выборочнаго дѣйствія. Нѣмецкіи члены выѣзду заявили, що не пріимутъ участія въ нарадахъ, и покликавшися при тѣмъ на заявленія пословъ нѣмецкихъ въ соймѣ, посля которыхъ цѣлою задуманою реформою має бути, ще бѣльше зменшити число нѣмецкихъ пословъ.

(Въ справѣ конфликту на ромунской границѣ) помѣстивъ недавно вѣдѣнскій "Fremdenblatt" статію, въ котрой завѣряе, що донесенія газетъ грѣшать пересадою. "О сколько сягають наши информації", пише "Fremdenblatt", въ тѣмъ всѣмъ толькъ есть правды, що колькохъ живибрѣвъ зъ ромунской пограничной сторожи приїдвали угорска оторожа въ стражиціи збудованій на спорѣ тѣперь території въ отпровадиліи ихъ до Петроцена. Въ той хвили знаходяться живибрѣвъ вже на свободѣ. На області граничной особливожъ на той, где ведеса тѣперь спорѣ межи Румунію и Угорщиною, подобній случай не належать до рѣдкихъ и не звертають на себе уваги. — "Fremdenblatt" кончили свою статію завѣренiemъ, що сей случай буде въ короткому часѣ полагожений въ способъ задоволяючій.

ЗАГРАНИЦІЯ.

Франція. Положеніе Франції зъ дня на день стаєся гѣршими и здаєся майже, що она скороъ крокомъ зближається до якоисъ катастрофы; отношенія такъ на внутрь якъ и на вѣтъ стають того рода, що треба вже незвичайно силы и политичного толку, щоби вивести їхъ зъ той путаницы въ яку она въ послѣдніхъ рокахъ пошла. Истрия монархістовъ и борба рѣжихъ сторонництвъ въ еї внутрѣ, напружениій отношеніями съ Нѣмеччиною, Іспанію и Італію, вѣйна въ Тонкінѣ и Мадагаскарѣ, конфліктъ съ Хинами, здається достаточно вже єи ослабили; до оего всего приходить що тѣперь новий конфліктъ съ Швайцарією. Причину до сего конфлікту подала таки сама Франція. Мы свого часу доносили вже, що при послѣдніхъ маневрахъ Франція нарушила неутральності побічної Сабавдії; се нарушеніе сталося тымъ яскравѣшимъ, коли французске правительство приказало въ побічної Сабавдії ведало граніції женевскаго кантону на горѣ Виашь зробити дорогу, а на самой горѣ въставити крѣпость. Швайцарськіе звязкове правительство до вѣдѣніи о тѣмъ, въслало заразъ двохъ своихъ офіцеровъ на мѣсце, а переконавшися о правдивості факту, запротестувало противъ нарушенію неутральності побічної Сабавдії. Щоби неутральності сеї частії Сабавдії зрозумѣти, мусимо вернутися ажъ до 1815 р., коли на вѣдѣнському конгресѣ зажадала Швайцарія бѣгъ Сардинії отступленія колькохъ квадратовъ миль при еї границі, щоби тымъ способомъ получить колька до веї приналежачихъ енклявъ въ Сабавдії. Сардинія згодилась тогдя на те, але підъ условіемъ, що дотаєне за отступленіе якусъ отновѣнію компензату. Згодженою отже, що за отшкодованіе Сардинії зостане таїчасть Сабавдії именно графства Шабле и Фосиній неутральными и що на случай вѣйни пѣкто не має права заняти єї сторони войскомъ кромъ Швайцарії. Така угода на случай вѣйни була для Сардинії выгѣдною и такъ було ажъ до 1860 р., въ котрому Наполеонъ III отбравъ Сабавдію и Ниццу бѣгъ Сардинії и прилучивъ до Франції. Вже тогдя протестувала швайцарська рада звязковою противъ сеїму, але не знайша у сусѣдніхъ державъ бѣгъвѣдної підмоги. Коли отже Франція нарушила тѣперь фактично неутральності сеї частії краю, доказує своє право тымъ, що уважаючи сюю сторону свою, робить єї здається потрѣбнимъ, не зважаючи однакожъ на те, що въ угодѣ зъ 1860 р. сказано: "Король сардинський отступає неутральну частії Сардинії підъ тими самими уловімъ, підъ якими она до него належала и що цѣсарь французь має въ той виглядѣ порозумѣти съ державами, заступленими на конгресѣ и съ швайцарською ради звязковою." Въ той справѣ отже въслала швайцарська рада поту до Франції, въ котрой жадає поясненія, що и якъ думає французске правительство зробити въ згаданій мѣсцевості. По отповѣді правительства постарається єї Швайцарія, щоби сюю справу залагодити безъ мѣшання сусѣдніхъ державъ. Тымъ часомъ ведесе досить остра борба журналистична мѣжъ обома республиками. На доказъ "Tempo", що Франція въ правѣ, каже "Zürcher Zeitung" ось якъ: "Неутральності побічної Сабавдії залагоджена въ интересѣ Сардинії и Франції призначена въ 1860 р.; наколи Франція зломить угоду до Італії повинна знати, що Франція тымъ самимъ позбавляється права на Сабавдію". Велике враженіе въ французкихъ кружкахъ политичныхъ зробивъ артикулъ журнала "Figaro" підъ заголовкомъ "Прочь съ Вами!" Враженіе сталось тымъ бѣльше, позаякъ бѣльша частиць сего журнала єсть въ рукахъ кн. Омаль. Артикулъ сей завзыває въ дуже острихъ словахъ президента республики, щоби вже разъ уступивъ и зробивъ мѣсце князя Орлеану.

Італія. До Pol. Согг. пишуть зъ Риму: Маччини веде свою політику въ Африцѣ дуже щасливо. Доказує опа ясно, що Італія не має зовѣтъ якихъ воєннихъ або політичныхъ цѣлій на оци, але хоче лише въборити Італію всікъ значеніе и вилывъ на цѣлому середземномъ мори и стремити до того всякими силами, дбаючи о

те, щоби не лишь завязати дружній и торговельній отнoshенія съ народами въ Африцѣ, але щоби тѣ отнoshенія такожъ розширити и піддержати. И такъ въ послѣдніхъ часахъ завизано посередствомъ гр. Антонелльо три новіи угоды дружній и торговельній, именно съ королемъ Менелікомъ II зъ Шоа, съ султаномъ Аусса и съ шефомъ Данакиломъ. Сіи угоды забезпечують дорогу по дорожнимъ, що ідуть зъ Асабѣ до Шоа и на оборотъ и гарантують имъ торговлю караванову. Сподѣвалася, що Асабѣ станове въ короткому часѣ важнимъ мѣсцемъ торговельнимъ. Політика Ватикану звергає тенери пильну увагу на себе. Мимо того, що курія все нарѣкає на якісь мінімальний гнетъ, все таки въ послѣдніхъ часахъ бѣгъ несли значній побѣдъ. Съ Россію заключила выгодну для себе угоду; въ Швайцарії урядує дальше въ Фрайбургу еп. Мермільльо, котрого давнійше прогнала була рада звязковою зъ Женевы, а угода съ Нѣмеччиною невдовзі вже настутила. Въ загалѣ показується, що въ Ватиканѣ панує жива політика, а хоче о нїй и мало що можна дійти досягненія, то все таки бѣгъ часу до часу можна єи рухъ побачити. Наслѣдкомъ ватиканської політики має бути такожъ и подорож кард. Гогенльоге. Сей достойникъ церкви звергає дуже на себе увагу тымъ, що въ послѣдніхъ дніяхъ бѣгъ дається італійського посла въ Монахію гр. Барбіані и патра Демінгера. Отвѣдіни сї, якъ такожъ и заповѣдній его отвѣдії въ Вѣдні кажуть догадувати, що въ ватиканській політиції зайшовъ дѣйстно якісь роздор. Кардиналь Гогенльоге єсть особистимъ другомъ тѣперѣшнього правительства и не годиться съ тѣперѣшньою політикою курії и черезъ те наробити собѣ благо ворогомъ мѣжъ особами що найбѣльше вилывають на політику курії. Роздоръ мусівъ ще тымъ скорше наступити, коли папа на епископство Альбано прислає субститута и бѣгнавъ тымъ способомъ кардиналовъ найбѣльший доходи. Сю бѣдомъ доси не откликаю, здаєся отже, що роздоръ мусівъ дѣйстно наступити. — Зъ Риму надходить вѣсти, що сими дніми мають зѣбати австрійській и нѣмецкій посолъ съ Депретисомъ и Манчинимъ въ Неаполі, где бѣгудеся нарада о маючої наступити бѣгъ Швайцарії до бѣльшихъ державъ взгладомъ нарушена черезъ Францію неутральності.

Англія. Ірландії постановили Парнелеви зробити бѣгъ народу великій подарувокъ и почали робити складку. Зъ разу вилывали складки поволи, але коли папа обложивъ складку интердиктомъ, посыпались такъ численній складки, що въ короткій часъ зобрали 30000 фунт. штерлингівъ. Дня 1 грудня будуть складки замкненії а 10 грудня вручати Парнелеви на пирѣ 40000 фунт. штерлингівъ, се значить майже півъ мільона зр. — Після доноса въ Кантону має тамъ наступити великий застой въ торговли зъ страху, що Французу намѣряють зробити тамъ блокаду. — "Pall Mall Gazette" доносить, що заразъ по поворотѣ ген. Вуда до Египту мають повернути три англійській полки зъ тихъ шести, що дотеперь стоять въ Египтѣ. Въ листопадѣ вѣроятно уступить и решта англійского войска зъ Египту. — Президентъ трансальянської республики єде въ супроводѣ ще двохъ знаменитихъ людей въ депутати до Англії. Въ Капітатѣ прймали туго депутати дуже величаво. На пирѣ въсказавъ президентъ що має надїю, що вскорѣ держави полу涓евої Африки утворять федерацію бѣгъ Капітату ажъ до Замбезі. Кечвейо заявивъ англійському правительству, що доси не уступить зъ занятого тенеру мѣсця скри правительство не забезпечить его бѣгъ его ворога Усинебу, а сей зновъ въславъ Кечвейову єсть якъ заявленіе: Я тобѣ не дозволю аївъ вернутися до Юлонди аївъ тамъ позостати, где тенеръ пе ребуваєшъ. Скажи англійському правительству не хай тебе где дало зъ бѣгъ перенесе, для тебе нема мѣсця въ краю зулюсової.

Іспанія. Въ Іспанії утворено вже нове министерство. Президентомъ министрівъ єсть Посада Геррера а Мореть министромъ дѣль за граничныхъ. Посада-Геррера належить до партії династичнихъ демократівъ именно до фракції Серрано а его президенту значилася фузію ліберальнихъ династичнихъ сторонництвъ. Крѣмъ него одержали министерскій теки ще два члены сторонництва Серрано а б членовъ зъ сторонництва Сагаста. Новий кабінетъ бувби отже министерствомъ згоды на підстavѣ умѣркованої програми, позаякъ Сагаста зажадавъ єсть своїхъ прихильниківъ, щоби они зреяли навѣтъ гадки о змѣї устави и права загальногого голосування; они мали на се вже згодитися. Министръ дѣль заграниць має бути прихильникомъ Франції и буде старатися, щоби дотеперь не мѣлъ бѣгъ наступити мѣжъ обома державами звернути на днѣшній лѣпшиу дорогу.

Туреччина. "Vakit" доносить, що лордъ Дифферін не поставивъ султанови жадніхъ політичнихъ предложеній и що бѣгъ наступити Туреччини до Англії мають бути дуже мирній и дружній. Противно напружились трохи бѣгъ наступити Порты до Італії по поводу пересправи торговельно-політичнихъ Порта не може вже бѣльше входити въ Італію въ жадній торговельній переговори. — Подорож Муктара-бashi мала — якъ тенеръ показується — тую цѣль, щоби порозумѣтись съ Бисмаркомъ взгладомъ приступленія Порти до сединно-европейскаго союза. Кн. Бисмаркъ має бѣгъ вітвисти, що хоче би бѣгъ и дуже радо бачивъ Туреччину въ тѣмъ союзѣ однакожъ не може на тое соглашитися вже для того, щоби не наразити собї сусѣдівъ съ котрими хотівъ жити въ дружбѣ; Порта може однакожъ завсідьти числити на прихильність союза, котрому удержаніе мирніхъ бѣгъ наступити даже лежить на серці.

Італія. До Pol. Согг. пишуть зъ Риму:

НОВИНКИ.

Въ суботу, дні 1 р. жовтня, умеръ въ Перемышли о 3 годинѣ зъ полуночи

Впр. о. Францъ Костекъ
докторъ богословія, почетный крылошанинъ перемышльскій капитулы, профессоръ пастырскаго богословія и бувшій ректоръ университету львівскаго, рицарь ордеру Францъ-Іосифа, просинодальний екзамінаторъ, соѣтникъ и референтъ митроп. консисторії, радий мѣста Львова, членъ "Галицко-руської Матицѣ", "Народного Дому", "товариства педагогічного" и др.

Сумна та вѣсть, надіснівши телеграфично въ суботу вечоромъ, зробила у насъ на всѣхъ дуже приkre впечатлінніе. Покойний отмінавшися многими красными свойствами духа и серця посѣдавъ загальну симпатію и новажаннє; его смътъ вызвала для того въ цѣлому Львовѣ загальну щирый жаль.

Зъ життя Покойного подаємо слѣдуючі важнійшій даты: Покойний родився въ р. 1828 въ Самборѣ зъ мѣщанської родини. Учительши школы гімназіальній въ мѣстѣ родини, посвѧтивъ філософію и три перші роки богословія во Львовѣ, а на 4 рокъ бувъ вилівани до Вѣднія. Въ р. 1853 оженився съ донькою перемышльскаго крылошанина о. Кордасевича и ставъ експонованымъ сотрудникомъ въ Перемышли. Ту звернувшись на себе увагу тогдышнаго еп. Яхимовича; а коли незадовго півднівъ, бувъ черезъ епископа въ р. 1855 вилівани до Львова и поставленъ тамъ префектомъ духовної семінарії и суплементомъ пастырскаго богословія єсть въ складомъ рускимъ на университетѣ. Во Львовѣ розвивувъ пок. дръ Костекъ вокругъ дуже широку дѣяльність, заливши въ нїй знаменитий організаторський талантъ и посвѧтивши єго разъ вище въ достоинствахъ, ставши въ колькайшій роковѣ одною зъ найпершихъ личностей въ обохъ нашихъ дієцезіяхъ. Именно здѣлавъ єнъ въ початкахъ 60-тихъ роковѣ докторатъ богословія, ставъ въ р. 1862 советникомъ и референтомъ митр. консисторії, обінявъ по уступленію о. Чайковскаго вилівани катихитики и методики, а рівночасно занявши зображеніемъ фо дѣвъ и утвореніемъ при духовній семінарії інтернати препарандівъ, котрими яко ректоръ ажъ до того часу управлювавъ, поки не перешли школы підъ зарядъ сіїскої ради скілької. Въ р. 1867 виробивъ собѣ Покойний при значніхъ своихъ вилівахъ въ Вѣдні системизоване своє провізоричное катедри, а въ 3 роки познійше (1869/70) бувъ вилівани ректоромъ університету. Въ томъ часѣ занявши въ таїжъ карнімъ заведеніемъ Бригидокъ, а запровадивши въ пімъ при помочи здѣбійшихъ алюміновъ проповѣді и катихізациї, осягнувшись таїкъ красиви результати, що правительство надало ему въ р. 1869 ордеръ Францъ-Іосифа, а дальше познало потребу відкрити въ сїмъ заведенію посаду пароха. Ог̄о року 1870 бувъ Покойний призначений до рады мѣста Львова, а въ р. 1874 ставъ почетнимъ крылошаниномъ перемышльської капитули.

Такою всесторонною дѣяльністю и енергією звернувшись бувъ на себе Покойний увагу правительства. Коли въ р. 1869 єсть смертю митр. Литвиновича опорожнила львівська митрополія, предложило его министерство цѣсареви на сїй чинъ. Тогдышній министръ-президентъ гр. Потоцкій переговорювавъ вже навѣтъ єстъ нїмъ о поширенії Іосифа Сембровича на епископію въ Перемышли. Однослія предкладано єго на епископа перемышльського. При недавній именованію львівського супрагана пропустило було намѣстництво изъ митрополичого терна одного крылошанина, а поставило на єго мѣсце дра Костека. Въ послѣдніхъ часахъ була на Покойного зновъ звернена увага правительства на случай обсадження митрополії.

Що до особистихъ чергъ, отмінавшися Покойний надзвичайною быстротою ума, здоровыми поглядами, великою обертностю и енергією, — зъ той причини має у своїхъ и чужихъ велику новажаннє, широки вилівы, и бувъ до управління дуже способний. Въ бѣгъ наступити до другихъ праструнній, популлярній и надзвичайно учинний. Прошений є що, порушавши вѣтъ своїхъ знакомствъ и вилівъ, щоби толькъ допомогти. Много, дуже много єсть такъ въ станѣ духовній я

